

2023

Redegørelse om parallelsamfund

Social , Bolig og Ældreministeriet

Redegørelse om parallelsamfund 2023

April 2023

I tabeller kan afrunding medføre, at tallene ikke summer til totalen.

Henvendelse om publikation kan ske til:
Social-, Bolig- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Tlf. 33 92 93 00

Elektronisk Publikation: ISBN 978-87-7601-427-8

Publikationen kan hentes på Social-, Bolig- og Ældreministeriets hjemmeside: www.sm.dk

Indhold

1.	Indledning og sammenfatning	1
1.1	Indledning	1
1.2	Sammenfatning	1
2.	Udvikling i udsatte boligområder	3
2.1	Udviklingen i beboersammensætningen i områderne	3
2.2	Positiv udvikling i parallelsamfundskriterier fra 2021 til 2022	4
2.3	Udnyttelse af eksisterende boligmasse.....	6
2.4	Status på implementering af udviklingsplaner.....	7
3.	Tema – Unge i store almene boligområder	10
3.1	Udviklingen i beboersammensætningen i områderne	10
3.2	Kortere uddannelse og lavere løn for personer opvokset i store almene boligområder.....	13
4.	Integrationsopgaven i parallelsamfund.....	16
4.1	Baggrund	16
4.2	Beskæftigelse fordelt på oprindelse og køn	16
4.3	Børn med forældre uden beskæftigelse.....	17
4.4	Karakterer ved folkeskolens prøver i 9. klasse.....	18
4.5	Elever på skoler med en høj andel af ikke-vestlige elever	19
4.6	Kriminalitet.....	20
4.7	Børn med dømt forældre	21
5.	Udvikling på børne- og undervisningsområdet	23
5.1	Baggrund	23
5.2	Dagtilbudsområdet	23
5.3	Undervisningsområdet.....	25
6.	Udvikling på Justitsministeriets område	31
6.1	En status på tidligere iværksatte initiativer	31
6.2	Nye initiativer i flerårsaftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023	35

1. Indledning og sammenfatning

1.1 Indledning

Den årlige parallelsamfundsredegørelse giver et overblik over indsatserne mod parallelsamfund og en status for de påbegyndte forandringer i Danmarks udsatte boligområder. Herunder en status for de obligatoriske udviklingsplaner for nedbringelse af andelen af almene familieboliger i nuværende og tidligere omdannelsesområder. Redegørelsen gennemgår status for indsatserne henhørende under Social- og Boligministeriet, Udlændinge – og Integrationsministeriet, Børne- og Undervisningsministeriet samt Justitsministeriet. Herudover er der en tema-analyse, som i år beskriver de unge, der er vokset op i parallelsamfundsområderne.

Der har overordnet siden 2021 været en positiv udvikling i de store almene boligområder, som denne redegørelse beskæftiger sig med. Flere er kommet i arbejde, flere opnår en højere uddannelse end grundskole, der er færre dømt i områderne og den gennemsnitlige indkomst er steget.

På den seneste liste over udsatte boligområder pr. 1. dec. 2022 optræder 17 udsatte boligområder, hvilket er tre færre end på listen året før. Derudover er der to færre parallelsamfund (10 i 2022 mod 12 i 2021) og ét område mindre på omdannelseslisten i 2022 (9 i 2022 mod 10 i 2021).

1.2 Sammenfatning

Kapitel 2 beskriver beboersammensætningen i de udsatte boligområder ud fra parallelsamfundskriterierne og udviklingen i antallet af boligområder på listen over forebyggelsesområder, udsatte boligområder, parallelsamfundslisten og listen over omdannelsesområder siden 2021.

Beboersammensætningen i de udsatte boligområder har udviklet sig positivt siden 2021. Flere er kommet i arbejde, flere opnår en højere uddannelse end grundskole, der er færre dømt og den gennemsnitlige indkomst er steget.

Kapitel 2 beskriver desuden udnyttelsen af den eksisterende boligmasse, idet antallet af anvisninger og ledige boliger i de almene boligområder på listerne belyses. Tallene viser, at antallet af ledige boliger er større i de 17 almene boligområder med en godkendt udviklingsplan end for de 68 almene forebyggelsesområder.

Derudover beskriver kapitel 2 status for de udviklingsplaner, der udmønter aftalen på boligområdet. Målet er nedbringelse af andelen almene familieboliger, og redskaberne er blandt andet salg, ommærkning og nedrivning af almene boliger og nybyggeri af private og andre

boliger. Ultimo 2022 var andelen af almene familieboliger i de 17 boligområder med en godkendt udviklingsplan reduceret til ca. 84 pct.

Kapitel 3, som er temakapitlet, fokuser på unge, der har boet i et stort alment boligområde, da de var mellem 15 og 19 år. Kapitel 3 undersøger, hvilket uddannelses- og indkomstniveau disse personer har fem år efter ovennævnte periode, og niveauerne sammenlignes med jævnaldrene unge, der ikke havde bopæl i et stort alment boligområde i denne alder. Det undersøges yderligere, hvilken betydning de unges oprindelse har.

Kapitlet viser, at over halvdelen af de unge 23-28-årige, som er opvokset i de store almene boligområder, er flyttet uden for de store almene boligområder. Derudover ses der en tendens til, at unge, der er opvokset i de store almene boligområder, har en kortere uddannelse og en lavere løn sammenlignet med unge, der er vokset op uden for de store almene boligområder. Unge med dansk eller vestlig oprindelse har desuden en højere indkomst end unge med ikke-vestlig oprindelse uanset om de opvoksede i eller uden for et stort alment boligområde og hvor længe de boede i området.

Kapitel 4 følger udviklingen i integrationen i de 10 parallelsamfund, der var på listen over parallelsamfund i 2022. Der er stadig mange børn i disse områder, der vokser op med forældre, der ikke er i arbejde. I de 10 parallelsamfund går en forholdsvis høj andel af eleverne i grundskoler, hvor mange elever har ikke-vestlig oprindelse. 35 pct. af hjemmeboende børn med dansk oprindelse i de 10 parallelsamfund har mindst én forælder, der er dømt for overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller våbenloven.

Kapitel 5 redegør for bekæmpelsen af parallelsamfund på børne- og undervisningsområdet. Kapitlet fokuserer på initiativerne vedrørende bedre fordeling af børn i daginstitutioner, obligatorisk læringstilbud for 1-årige, konsekvent indgriben over for folkeskoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner med vedvarende dårlige resultater, styrket forældreansvar og obligatoriske sprogrøver. Desuden redegøres der for tilbagerulning af aftalen fra 2021 om elevfordeling på de gymnasiale uddannelser.

Initiativerne på børne- og undervisningsområdet er med til at øge det politiske fokus på fordelingen af børn i de udsatte boligområder, og det er med til at sikre, at børnene bringes godt ind i børnefællesskabet i daginstitutionerne.

Kapitel 6 beskriver status på initiativerne på Justitsministeriets område, herunder også relevante initiativer i flerårsaftalen for politiet og anklagemyndigheden 2021-2023. Bl.a. blev arbejdet med etablering af alle 20 nye nærpoltienheder, hvoraf fire på nuværende tidspunkt er placeret i tilknytning til et SUB-område, færdiggjort i 2022, ligesom politiet arbejder målrettet med den nære forebyggelse og synlighed i områderne, bl.a. ved at færdes til fods og på cykel samt ved anvendelse af mobile politistationer.

2. Udvikling i udsatte boligområder

Dette kapitel beskriver udviklingen i beboersammensætningen i de udsatte almene boligområder og forebyggelsesområderne. Kapitlet giver en indikation af, om de indsatser og initiativer, der blev igangsat i forbindelse med parallelsamfundslovgivningen fra 2018, virker efter hensigten.

2.1 Udviklingen i beboersammensætningen i områderne

2.1.1 Listerne pr. 1. december 2022 og udviklingen siden 2021

På listerne pr. 1. december 2022 er der 17 udsatte boligområder, 10 parallelsamfund og 9 omdannelsesområder. Disse fordeler sig på hhv. 13, 9 og 8 kommuner.¹ Derudover er der 17 boligområder med en godkendt udviklingsplan omkring nedbringelse af andelen af familieboliger. Disse fordeler sig på 11 kommuner.

På listen pr. 1. december 2022 er der 67 forebyggelsesområder, mod 62 på sidste års liste. Der er 12 nye områder på listen og 7 områder, som udgår. De 62 forebyggelsesområder fordeler sig på 30 kommuner.²

2.1.2 Andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande og MENAPT-landene

Der er forskel mellem boligområdernes andel af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande – som er den opgørelse der anvendes i parallelsamfundskriterierne – og andelen af beboere med oprindelse i MENAPT-landene³. Af de 17 områder på listen over udsatte boligområder pr. 1. december 2022 er der i alt 10 områder, som opfylder kriteriet vedr. andelen af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere på 50 pct.

Andelen af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere ligger på 62,3 pct. for de 17 udsatte boligområder under ét. Andelen af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere med oprindelse i MENAPT-landene er 50,1 pct.

¹ Listerne kan findes på Social-, Bolig- og Ældreministeriets hjemmeside: <https://sm.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2022/dec/fald-i-antal-af-udsatte-boligomraader-fortsætter-i-2022->

² Forebyggelseslisten kan findes på Social-, Bolig- og Ældreministeriets hjemmeside: <https://sm.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2022/dec/fald-i-antal-af-udsatte-boligomraader-fortsætter-i-2022->

³ Inkluderer lande fra Mellemøsten og Nordafrika (Syrien, Kuwait, Libyen, Saudi-Arabien, Libanon, Somalia, Irak, Qatar, Sudan, Bahrain, Djibouti, Jordan, Algeriet, Forenede Arabiske Emirater, Tunesien, Egypten, Marokko, Iran, Yemen, Mauretania og Oman) samt Afghanistan, Pakistan og Tyrkiet.

Listen over forebyggelsesområder omfatter almene boligområder med mindst 1.000 beboere, hvor andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande overstiger 30 pct., dvs. at alle 67 boligområder opfylder kriteriet. 28 ud af de 67 boligområder har en andel af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere på over 50 pct.

Andelen af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere ligger på 49,0 pct. for de 67 forebyggelsesområder under ét. Andelen af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere med oprindelse i MENAPT-landene er 37 pct.

2.2 Positiv udvikling i parallelsamfundskriterier fra 2021 til 2022

Udviklingen fra 2021 til 2022 i kriterieværdierne for de udsatte boligområder har overvejende været positiv. Der er således færre boligområder på listerne for 2022, og der har generelt været en positiv udvikling i beskæftigelsen og i uddannelsesniveaet i områderne.

På listen over udsatte boligområder pr. 1. december 2022 er der tre færre områder end i 2021. Der er to nye områder på listen, og fem områder er udgået i forhold til 2021. Fire af de fem boligområder, som er udgået af listen over udsatte boligområder i 2022, har en faldende andel af beboere uden tilknytning til arbejdsmarkedet; alle fem områder har desuden en faldende andel af beboere med kun grundskole; alle områder har en faldende andel af dømtede, og alle områder har en højere indkomst målt i forhold til gennemsnittet i regionen.

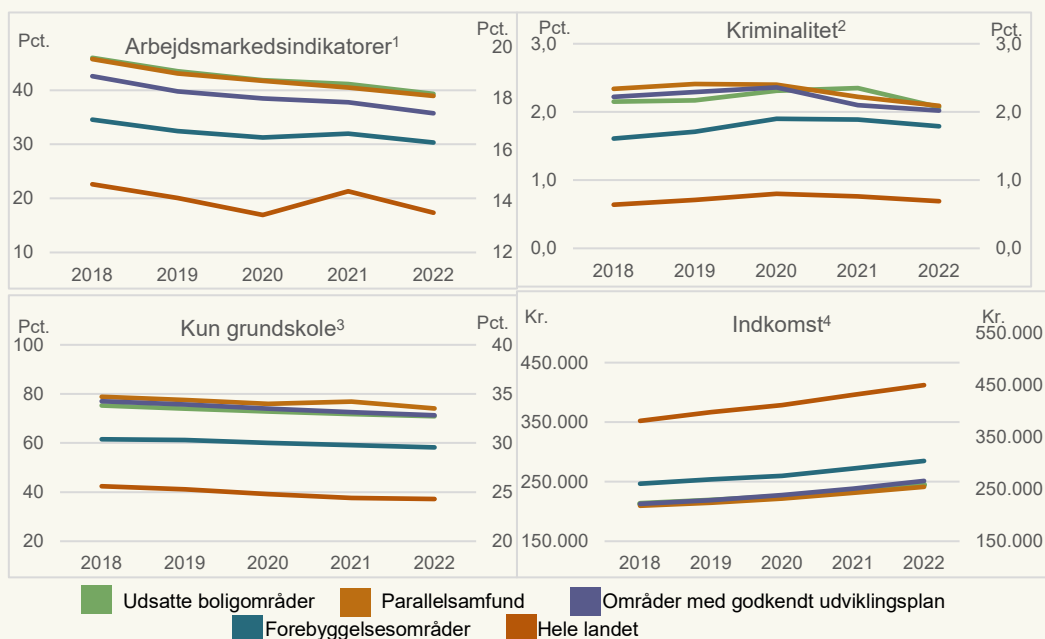
På parallelsamfundslisten pr. 1. december 2022 er der 10 boligområder mod 12 områder i 2021. Der er ét nyt område på listen i 2022, og tre områder udgik i forhold til 2021. Områderne er udgået af listerne, fordi flere er kommet i arbejde, indkomsten og uddannelsesniveaet er steget, og kriminaliteten er faldet.

9 af de 10 områder på parallelsamfundslisten for 2022 er også på listen over omdannelsesområder. På sidste års liste var der 10 omdannelsesområder, og der er dermed ét område, som er udgået af listen. Boligområdet, som udgår af listen, er fortsat omfattet af kravene om at gennemføre en udviklingsplan og at reducere andelen af almene familieboliger i forhold til den samlede boligmasse i det pågældende omdannelsesområde.

Figur 2.1 viser udviklingen i de socioøkonomiske faktorer bag parallelsamfundskriterierne fra 2018-2022 i hhv. de 17 udsatte boligområder, de 12 parallelsamfund, de 17 boligområder med en godkendt udviklingsplan samt de 67 forebyggelsesområder pr. 1. december 2022 og hele landet. Det fremgår, at der generelt har været en positiv udvikling.

Figur 2.1

Udvikling i parallelsamfundskriterierne, 2018-2022

Anm.: Der er fra 2021 og frem blevet brugt en anden beregningsmetode for opgørelsen af beboersammensætningen for de almene boligområder. Beboersammensætningen for de almene boligområder i 2021 og 2022 er beregnet på baggrund af beboere i samtlige boliger i området (herunder familieboliger, ældrebolig og ungdomsboliger). Beboersammensætning for de almene boligområder er før 2021 beregnet på baggrund af beboere i almene familie boliger.

Anm.: Områderne på listerne pr. 1. december 2022 er afbilledet på venstre akse (lodret) og hele landet er afbilledet på højre akse (lodret).

Anm.: 1: Figuren viser udviklingen i andelen af beboere i alderen 18-64 år, der er uden tilknytning til arbejdsmarked eller uddannelse opgjort for enkelte år.

2: Figuren viser udviklingen i andelen af beboere dømt for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende opgjort for enkelte år.

3: Figuren viser udviklingen i andelen af beboere i alderen 30-59 år, der alene har en grundskoleuddannelse

4: Figuren viser udviklingen i den gennemsnitlige bruttoindkomst for skattepligtige i alderen 15-64 år i området (eksklusive uddannelsessøgende)

Kilde: Social- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Danmarks Statistiks forskerordning..

2.2.1 Fremgang i beskæftigelse og uddannelse

Det fremgår af figur 2.1, at der er en generel positiv udvikling i kriterierne for arbejdsmarkeds-tilknytning og uddannelse.

Selvom udviklingen er positiv, er der stadigvæk mange områder, som opfylder disse to kriterier pr. 1. december 2022, hvorfor det er vigtigt, at den positive udvikling fortsætter, hvis målet om ingen parallelsamfund i 2030 skal nås.

På listen over udsatte boligområder pr. 1. december 2022 opfylder i alt 10 ud af 17 udsatte boligområder kriteriet vedr. manglende arbejdsmarkedstilknytning. 7 af de 10 boligområder ligger relativt tæt på grænseværdien på 40 pct.

Andelen af beboere i alderen 18-64 år, der er uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse, ligger på 40,4 pct. for de 17 udsatte boligområder under ét (opgjort som gennemsnittet over de seneste to år). Det svarer til, at ca. 9.000 personer ikke er i arbejde eller under uddannelse ud af de i alt ca. 22.000 personer i alderen 18-64 år, som bor i de 17 udsatte boligområder pr. 1. januar 2022.

Alle udsatte boligområder opfylder kriteriet vedr. grundskoleuddannelse som højeste færdiggjorte uddannelse. Fire ud af de 17 boligområder ligger relativt tæt på grænseværdien på 60 pct.⁴

2.2.2 Udviklingen i andelen af dømte

Figur 2.1 viser, at andelen af dømte i områderne generelt er faldet fra 2021 til 2022. Andelen af dømte er faldet i 10 (ud af 17) boligområder.

I 9 ud af 17 boligområder på udsattelisten pr. 1. december 2022, udgør andelen af dømte beboere mere end tre gange landsgennemsnittet.⁵

2.2.3 Fremgang i gennemsnitlig bruttoindkomst

Det fremgår af figur 2.1, at de gennemsnitlige indkomster i områderne stiger relativt til regionsgennemsnittene. Den gennemsnitlige bruttoindkomst i områderne relativt til indkomsten i regionen er steget i 8 boligområder fra 2021 til 2022.

Der er 5 boligområder, hvor den relative indkomst i områderne er faldet, men hvor der samtidigt har været en positiv udvikling i beskæftigelsen. Dette kan skyldes, at indkomsten i regionen er steget endnu mere, eller f.eks. at de positive effekter af beskæftigelsesfremgangen er ophævet af en relativ nedgang i indkomster på andre områder.

2.3 Udnyttelse af eksisterende boligmasse

Som led i aftalen om forebyggelsesområder blev det besluttet, at udnyttelsen af den eksisterende boligmasse skulle belyses. I dette afsnit beskrives derfor kommunernes anvisning og antallet af ledige boliger i de almene boligområder på listerne.

Tabel 1 viser en opgørelse for 2022 over anvendte anvisningstyper, antal lejemål, tilflyttede lejemål i 2022 samt ledige boliger pr. 1. januar 2023 for hhv. de 17 udsatte boligområder, de

⁴ <https://sm.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2022/dec/fald-i-antal-af-udsatte-boligomraader-fortsætter-i-2022->

⁵ <https://sm.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2022/dec/fald-i-antal-af-udsatte-boligomraader-fortsætter-i-2022->

10 parallelsamfund, de 17 almene boligområder med en godkendt udviklingsplan samt de 67 forebyggelsesområder.

Der er i alt 15.521 lejemål i de 17 udsatte områder. Af disse blev 2.957 boliger genudlejet (tilflyttet) i 2022. Der var i alt 1.733 ledige boliger pr. 1. januar 2023 i de 17 udsatte boligområder. Det svarer til en ledighedsprocent på ca. 11.

Der er i alt 16.575 lejemål i de 17 boligområder, som er omfattet af en udviklingsplan. Af disse blev 2.738 boliger genudlejet (tilflyttet) i 2022. Der var i alt 1.610 ledige boliger i de 17 boligområder pr. 1. januar 2023, hvilket svarer til ca. 10 pct.

Der er i alt 59.344 lejemål i de 67 forebyggelsesområder. Af disse blev 6.444 boliger genudlejet (tilflyttet) i 2022. Der var i alt 1.490 ledige boliger i de 67 forebyggelsesområder i pr. 1. januar 2023, hvilket svarer til en ledighedsprocent på 2,5 pct.

Tallene viser derved, at antallet af ledige boliger er større for de udsatte almene boligområder og områder med en godkendt udviklingsplan end den er for de 68 almene forebyggelsesområder. Det kan bl.a. skyldes initiativerne i udviklingsplanerne og udlejningsredskaberne.

Tabel 2.1

Udlejningsregler anvendt ved udlejning i 2022

Område navn	Anvisningstype					Antal lejemål	Tilflyttede lejemål	Ledige boliger	
	Internt i afd./org.	Ekstern venteliste	Fleksibel udlejning	Kombineret udlejning	Kommunal anvisning				Andet
Udsatte boligområder	237	917	521	73	55	243	15.521	2.957	1.733
Parallelsamfund	190	491	265	73	-	223	10.138	1.939	1.394
Områder m. udviklingsplan	249	847	486	78	42	227	16.575	2.738	1.610
Forebyggelsesområder	631	2.542	1.592	7	500	238	59.344	6.444	1.490

Anm.: Kun familieboliger.

Kilde: Social- og Boligstyrelsen baseret på udtræk fra Landsbyggefondens huslejerregister.

2.4 Status på implementering af udviklingsplaner

Den 1. oktober 2022 modtog Social- og Boligstyrelsen årsrapporter for de 17 boligområder med en godkendt udviklingsplan. Overordnet set forløber arbejdet med udviklingen af de mest udsatte boligområder i overensstemmelse med de godkendte udviklingsplaner.

På grundlag af oplysninger fra årsrapporterne vil nedbringelsen af andelen af familieboliger frem mod 2030 ske som angivet i tabel 2.1.

Andelen af familieboliger er planlagt at falde fra 94,5 pct. i 2018 til 41,7 pct. i 2030. Ultimo 2023 vil andelen være reduceret til ca. 78 pct., jf. tabel 2.1.

Tabel 2.1

Forventet udvikling i andelen af familieboliger i de 17 områder med en godkendt udviklingsplan, jf. årsrapporterne

År	Samlet andel af almene familieboliger for de 17
Start	94,48%
2019	91,44%
2020	88,13%
2021	86,25%
2022	84,26%
2023	78,12%
2024	69,92%
2025	62,45%
2026	56,09%
2027	52,84%
2028	49,05%
2029	42,07%
2030	41,71%
Endelig andel	41,71%

Anm.: Perioden 2018-2022 er allerede gennemførte tiltag, mens perioden fra 2023-2030 er planlagte tiltag for at reducere andelen af familieboliger inden 2030.

Anm.: Tallene for hele perioden er påvirket af, at der er sket justeringer i årsrapporterne for 2022. Fx er nedbringelsesandelen for startåret steget sammenlignet med sidste år, da eksisterende erhverv i Skovvejen/Skovparken ikke længere indgår i beregningen af andelen af almene familieboliger.

Kilde: Social og Boligstyrelsen på baggrund af de godkendte udviklingsplaner og årlige afrapporteringer 2022

Udviklingsplanerne indeholder alle lovgivningens redskaber til at omdanne de udsatte boligområder til velfungerende bydele inden 2030. Særligt nybyggeri er planlagt i stort omfang. Med nybyggeri af i alt 8.166 nye boliger (som inklusiv erhvervsenhederne svarer til 10.414 boligenheder) forventes der en nettotilvækst på i alt 4.137 nye boliger i de 17 boligområder samtidig med, at der vil blive tilført nyt erhverv til områderne (ca. 2.248 erhvervsenheder⁶).

Overordnet kan de planlagte og gennemførte initiativer beskrives således:

- Ommærkning af 1.145 almene familieboliger til andre almene boligtyper

⁶ En erhvervsenhed tæller 75 kvm. erhverv.

- Salg af 648 almene familieboliger
- Fortætning ved primært nybyggeri af boliger og erhverv svarende til 10.414 boliger
- Nedrivning af 4.029 almene familieboliger

3. Tema – Unge i store almene boligområder

I det følgende undersøges uddannelses- og indkomstniveauet for personer, der pr. 1. januar 2011-2016 boede i et stort alment boligområde, og dengang var i aldersgruppen 15-19 år⁷. Der tages ikke hensyn til, om personerne boede i samme område alle år. Der sammenlignes med karakteristika for personer, der boede uden for disse områder i fem år i samme alder og tidsperiode.

Et stort alment boligområde er et af de 198 områder, som Social- og Boligstyrelsen monitorerer. Til forskel fra beregningen af parallelsamfundskriterierne pr. 1. december 2022, er alle beboere med bopæl i ét af disse områder medtaget. Der begrænses således ikke på boligtype, boligens opførelsesår eller andet.

De karakteristika, der sammenlignes for de to grupper af unge, er oplysninger pr. 1. januar 2022 om deres bopæl, igangværende og afsluttede uddannelse samt deres bruttoindkomst.

3.1 Udviklingen i beboersammensætningen i områderne

Der sammenlignes tre grupper af unge. Tabel 3.1 viser aldersfordelingen pr. 1. januar 2022 for de tre grupper.

Det fremgår, at personer, der boede alle år i eller uden for et stort alment boligområde i alderen 15-19, er mellem 25 og 26 år på opgørelsestidspunktet. Personer, der kun boede tre år i områderne i denne alder, er mellem 23 og 28 år på opgørelsestidspunktet. Omkring dobbelt så mange har boet 3 år i områderne ift. 5 år (da de var i alderen 15-19 år).

⁷ Det bemærkes, at personer, der kortvarigt har boet andre steder uden for referencedatoerne (1. januar et givet år) også er medtaget.

Tabel 3.1

Aldersfordelingen pr. 1. januar 2022 for de tre grupper

Alder	3 år i stort alment boligområde	5 år i stort alment boligområde	5 år uden for stort alment boligområde
23	37	0	0
24	9	0	0
25	8	50	49
26	8	50	51
27	9	0	0
28	28	0	0
I alt	100	100	100
Antal	11.192	5.881	123.152

Kilde: Social- og Boligstyrelsen på baggrund af Danmarks Statistiks forskerordning.

Figur 3.1 viser andelen af personer i de tre grupper, som pr. 1. januar 2022 boede i eller uden for et stort alment boligområde.

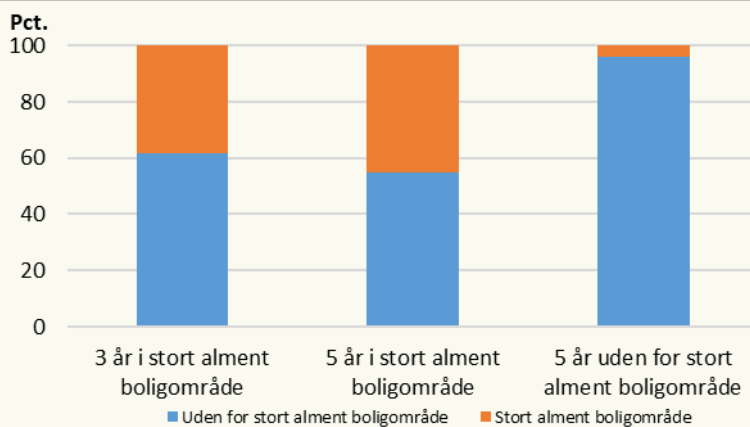
Det fremgår, at mellem 55 og 62 pct. af de unge, der boede i et stort alment boligområde i mindst tre år i deres sene teenageår, er flyttet ud af områderne igen. Figuren viser også, at 4 pct. af de, der boede uden for områderne i de sene teenageår, er flyttet til et stort alment boligområde 6-7 år senere.

En tidligere opgørelse, som Social- og Boligstyrelsen har udarbejdet, viser, at under 20 pct. af de 23-årige eller ældre boede hjemme⁸. At der er hjemmeboende unge kan således ikke alene forklare, hvorfor en stor andel fortsat bor i det område, de voksede op i.

⁸ Delte adresse med mindst én af de juridiske forældre.

Figur 3.1

Bopæl pr. 1. januar 2022 fordelt på om personerne boede tre eller fem år i eller uden for et stort alment boligområde i 2011-2016

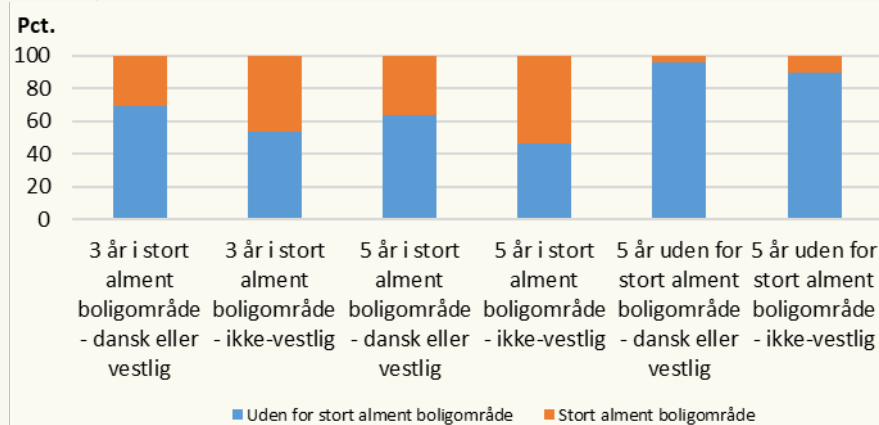
Kilde: Social- og Boligstyrelsen på baggrund af Danmarks Statistiks forskerordning.

Figur 3.2 viser andelen af personer i de tre grupper, som pr. 1. januar 2022 boede i eller uden for et stor alment boligområde fordelt på oprindelse.

Figuren viser, at der alt andet lige er flere med ikke-vestlig oprindelse, som bliver boende i et stort alment boligområde, end personer med dansk eller vestlig oprindelse. For personer, der boede i et stort alment boligområde, er forskellen ca. 15 procentpoint. For personer der boede *uden for* et stort alment boligområde, og flytter til et i deres sene teenageår, er forskellen 6 procentpoint.

Figur 3.2

Bopæl pr. 1. januar 2022 fordelt på oprindelse og om personerne boede i eller uden for et stort alment boligområde i 2011-2016

Kilde: Social- og Boligstyrelsen på baggrund af Danmarks Statistiks forskerordning.

3.2 Kortere uddannelse og lavere løn for personer opvokset i store almene boligområder

Figur 3.3 viser det højest fuldførte uddannelsestrin pr. 30. september 2021 fordelt på, om personerne boede enten i eller uden for et stort alment boligområde i deres sene teenageår. Personer, som er i gang med en uddannelse, er ikke medtaget.

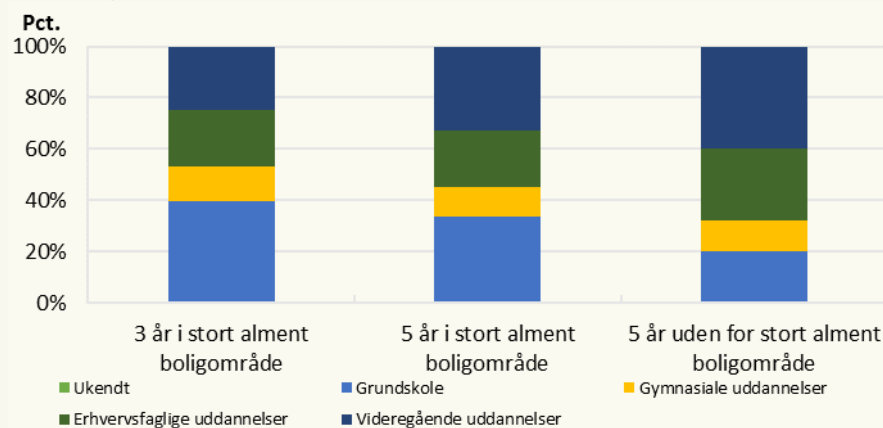
Det bemærkes, at mellem 33 og 40 pct. af de unge, der indgår i undersøgelsen, stadig er under uddannelse. Langt de fleste af disse er i gang med en videregående uddannelse. Det fremgår, at 20 pct. af de, der boede *uden for* et stort alment boligområde i alderen 15-19 år, havde "grundskole" som højest fuldførte uddannelse. Til sammenligning havde mellem 34 og 39 pct. af de, der boede *i* et stort alment boligområde i samme alder, grundskole som højest fuldførte uddannelse.

De fleste personer, der tager en uddannelse over grundskoleniveau, forventes at have afsluttet uddannelsen som 23-årig, hvilket er de yngste personer, der indgår i undersøgelsen.

Det kan tilføjes, at i gruppen af personer, som boede uden for et stort område, var der 9 procentpoint flere med ikke-vestlig oprindelse, som havde grundskole som højest afsluttede uddannelse, end personer med dansk eller vestlig oprindelse. Oprindelse betød mindre inden for gruppen af unge, der er vokset op i et stort alment boligområde.

Figur 3.3

Højest fuldførte uddannelse pr. 30. september 2021 afhængigt af teenageår i eller uden for et stort alment boligområde

Anm.: Forberedende uddannelser er under grundskole. Adgangsgivende uddannelser er under gymnasiale uddannelser. Erhvervsfaglige grundforløb er under erhvervsfaglige uddannelser. Korte, mellemlange og lange videregående uddannelser samt bachelor og Ph. D er under videregående uddannelser.

Kilde: Social- og Boligstyrelsen på baggrund af Danmarks Statistiks forskerordning.

Tabel 3.2 viser fordelingen på bruttoindkomst for de unge der i teenageårene er opvokset i eller uden for et stort alment boligområde pr. 1. januar 2021. Kun unge, der ikke var i gang med en uddannelse pr. 30 september 2021, er medtaget.

Unge, der i teenageårene boede uden for et stort alment boligområde, tjener i gennemsnit 13-14 pct. mere end unge, der boede i et sådant område i samme alder. Dette afspejles i hele indkomstfordelingen i øvrigt. Alle indkomstfraktiler for unge opvokset uden for boligområderne ligger væsentligt over fraktilerne for unge, der er opvokset i de store almene boligområder.

De højere indkomster kan hænge sammen med det højere uddannelsesniveau, jf. figur 3.3.

Tabel 3.2

Fordelingen af bruttoindkomst pr. 1. januar 2021 afhængigt af teenageår i eller uden for et stort alment boligområde

Gruppe	Gns.	10 pct. fraktil	25 pct. fraktil	50 pct. fraktil	75 pct. fraktil	90 pct. fraktil
3 år i stort alment boligområde	271.329	76.913	156.955	264.554	368.961	458.735
5 år i stort alment boligområde	273.696	82.465	165.364	276.905	369.010	448.379
5 år uden for stort alment boligområde	309.708	133.230	216.313	309.024	390.649	470.718

Anm.: Personer i gang med en uddannelse pr. 30 september 2021 er ikke medtaget. Bruttoindkomst dækker over erhvervsindkomst, offentlige overførselsindkomster, renteindtægter, realiserede tab og gevinster på værdipapirer og børnebidrag mm.

Kilde: Social- og Boligstyrelsen på baggrund af Danmarks Statistiks forskerordning.

Tabel 3.3 viser fordelingen af bruttoindkomster afhængigt af oprindelse.

Unge med dansk eller vestlig oprindelse tjener generelt mere end unge med ikke-vestlig oprindelse. Forskellen varierer fra omkring 5 pct. for unge, der boede tre år i et stort alment boligområde, til omkring 10 pct. for unge, der er opvokset uden for et stort alment boligområde.

Betydeligt flere med dansk eller vestlig oprindelse havde en erhvervsfaglig uddannelse som højest afsluttede uddannelse. Dette kan muligvis forklare en del af forskellen i indkomst i forhold til unge med ikke-vestlig oprindelse.

Tabel 3.3

Fordelingen af bruttoindkomst pr. 1. januar 2021 afhængig af oprindelse og teenageår i eller uden for et stort alment boligområde

Gruppe	Oprindelse	Gns.	10 pct. fraktil	25 pct. fraktil	50 pct. fraktil	75 pct. fraktil
3 år i stort alment boligområde	Dansk eller vestlig	277.372	88.663	169.753	274.080	370.659
	Ikke-vestlig	264.247	58.402	144.635	250.656	366.500
5 år i stort alment boligområde	Dansk eller vestlig	286.569	105.828	194.043	295.452	372.755
	Ikke-vestlig	261.572	64.856	149.838	256.632	364.368
5 år uden for stort alment boligområde	Dansk eller vestlig	311.262	136.221	218.975	310.641	391.641
	Ikke-vestlig	282.379	82.481	169.321	274.404	375.021

Anm.: Personer i gang med en uddannelse pr. 30 september 2021 er ikke medtaget. Bruttoindkomst dækker over erhvervsindkomst, offentlige overførselsindkomster, renteindtægter, realiserede tab og gevinster på værdipapirer og børnebidrag mm.

Kilde: Social- og Boligstyrelsen på baggrund af Danmarks Statistiks forskerordning.

4. Integrationsopgaven i parallelsamfund

4.1 Baggrund

Dette kapitel belyser integrationen i de 10 parallelsamfund, der var på listen over parallelsamfund i 2022.

Kapitlet ser nærmere på beskæftigelsen blandt beboerne i de 10 parallelsamfund fordelt på oprindelse og køn samt børn med forældre uden beskæftigelse. Desuden belyses karaktergennemsnittet ved folkeskolens prøver i 9. klasse og elever på skoler med en høj andel af ikke-vestlige elever. Afslutningsvis belyser kapitlet kriminalitet og børn med dømt forældre i de 10 parallelsamfund.

4.2 Beskæftigelse fordelt på oprindelse og køn

I de 10 parallelsamfund har beboerne en svagere tilknytning til arbejdsmarkedet end i resten af landet.⁹ Det gælder for både beboere med dansk oprindelse og beboere med udenlandsk oprindelse. Kvinder med oprindelse i MENAPT-landene¹⁰ har den laveste beskæftigelsesfrekvens i parallelsamfundene, jf. figur 4.1.

I 2021 var 31 pct. af kvinderne med oprindelse i MENAPT-landene, der bor i de 10 parallelsamfund, i beskæftigelse, mens det var tilfældet for 48 pct. af mændene med samme oprindelse, svarende til en forskel på 17 procentpoint. I 2020 var de tilsvarende tal hhv. 27 pct. og 44 pct., svarende til en forskel på 17 procentpoint.

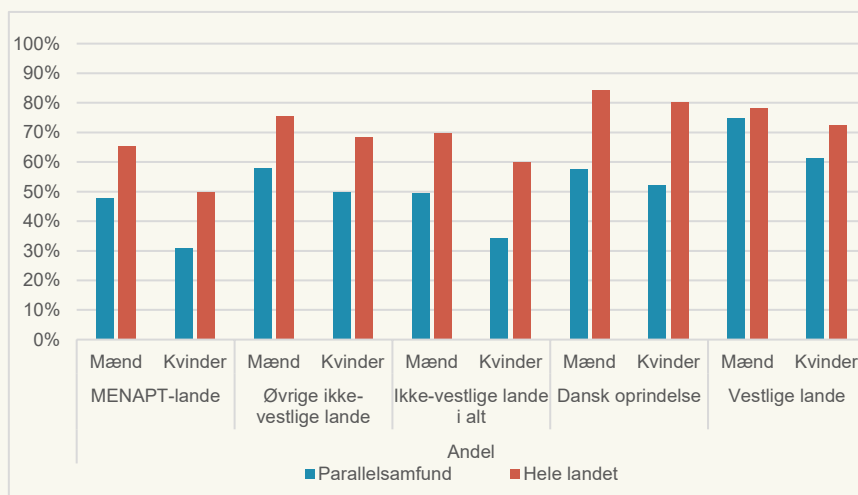
Blandt personer med oprindelse i vestlige lande og i øvrige ikke-vestlige lande var forskellen i beskæftigelsesfrekvensen mellem mænd og kvinder på hhv. 14 og 8 procentpoint i 2021, mens forskellen var 5 procentpoint for personer med dansk oprindelse.

⁹ Beskæftigelsesfrekvensen opgøres her for 25-64-årige på samme måde som i integrationsbarometer.dk, da en stor del af de 16-24-årige vil være i gang med en uddannelse.

¹⁰ MENAPT-landene omfatter Syrien, Kuwait, Libyen, Saudi-Arabien, Libanon, Somalia, Irak, Qatar, Sudan, Bahrain, Djibouti, Jordan, Algeriet, Forenede Arabiske Emirater, Tunesien, Egypten, Marokko, Iran, Yemen, Mauretanien og Oman, Afghanistan, Pakistan og Tyrkiet samt Palæstina, Gaza, Vestbredden og Østjerusalem.

Figur 4.1

Beskæftigelsesfrekvens, fordelt på boligområde, køn og oprindelse, 25-64-årige, 2021 (pct.)

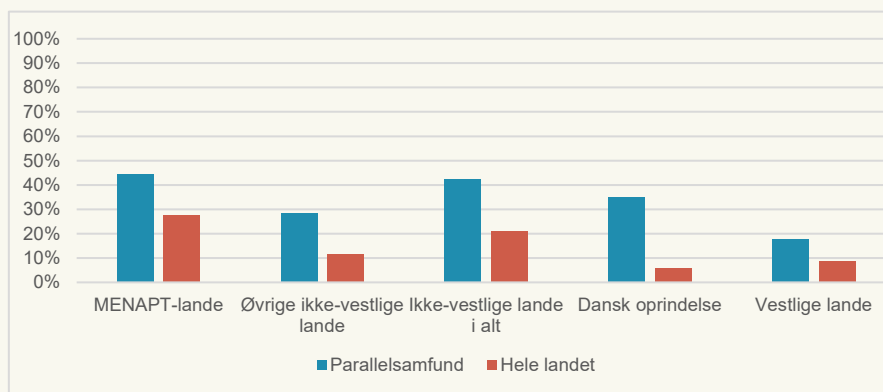
Kilde: Danmarks Statistik og Udlændinge- og Integrationsministeriets egne beregninger

4.3 Børn med forældre uden beskæftigelse

Mange børn i de 10 parallelsamfund vokser op med forældre, der ikke har et arbejde. 45 pct. af børn med oprindelse i MENAPT-landene, 28 pct. af børn med oprindelse i øvrige ikke-vestlige lande og 35 pct. af børn med dansk oprindelse har ikke mindst én forælder, der er i beskæftigelse. For børn med vestlig oprindelse er andelen 18 pct. og dermed væsentligt lavere, jf. figur 4.2.

Figur 4.2

Andel hjemmeboende 0-15-årige, der ikke har mindst én forælder i beskæftigelse, fordelt på bolig-område og oprindelse, 2021 (pct.)

Anm.: Der kan være tale om andre voksne end forældre

Kilde: Danmarks Statistik og Udlændinge- og Integrationsministeriets egne beregninger..

4.4 Karakterer ved folkeskolens prøver i 9. klasse

Karaktergennemsnittet ved folkeskolens bundne prøver i 9. klasse er lavere blandt beboerne i de 10 parallelsamfund end i hele landet. Det gælder for både beboere med dansk oprindelse og beboere med udenlandsk oprindelse. Karaktergennemsnittet er lavest blandt drenge med oprindelse i MENAPT-landene i parallelsamfundene, jf. figur 4.3.¹¹

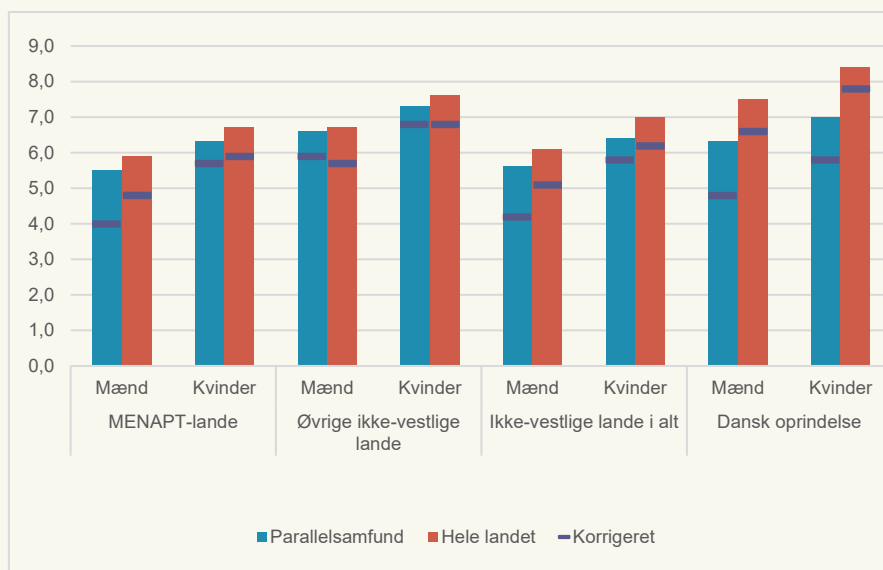
Nogle elever afbryder undervisningen før folkeskolens bundne prøver i 9. klasse eller deltager ikke i alle prøverne. Der er derfor også vist et korrigeret karaktergennemsnit, der er markeret med en vandret streg i figurens søjler. I det korrigerede karaktergennemsnit tildeles disse elever karakteren -3 i hhv. alle prøverne og i de prøver, som de ikke har deltaget i.

Blandt drenge og piger med dansk oprindelse er der særligt stor forskel mellem de 10 parallelsamfund og hele landet på det korrigerede karaktergennemsnit.

¹¹ Afgangskaraktererne i skoleårene 2019/2020 og 2020/2021 består af henholdsvis helt og delvist ophøjede standpunktskarakterer som følge af COVID-19.

Figur 4.3

Karaktergennemsnit for elever, der har deltaget i alle folkeskolens bundne prøver i 9. klasse, fordelt på boligområde, køn og oprindelse, skoleårene 2019/2020, 2020/2021 og 2021/2022, gennemsnit

Anm.: Det korrigerede karaktergennemsnit er karaktergennemsnittet korrigeret for, at elever, der har afbrudt undervisningen før folkeskolens bundne prøver i 9. klasse eller ikke har deltaget i en eller flere prøver, tildeles karakteren -3 i hhv. alle prøverne og i de prøver, som de ikke har deltaget i.

Anm.: Afgangskaraktererne i skoleårene 2019/2020 og 2020/2021 består af henholdsvis helt og delvist ophøjede standpunktskarakterer som følge af COVID-19.

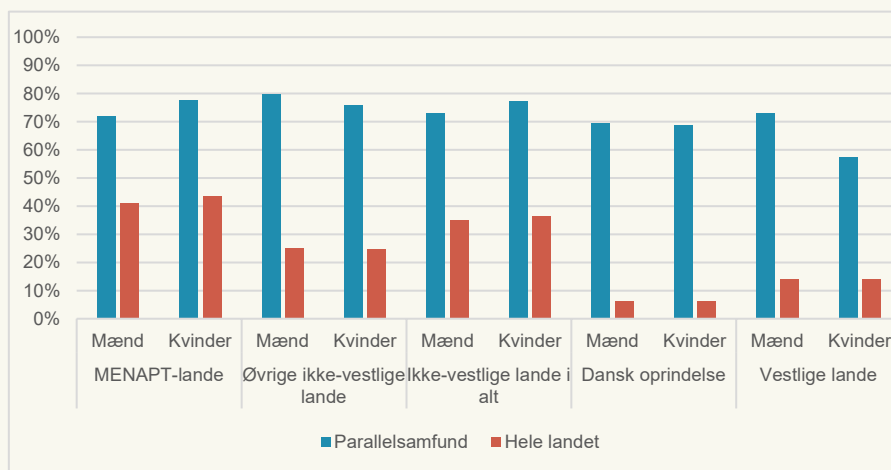
Kilde: Danmarks Statistik og Udlændinge- og Integrationsministeriets egne beregninger.

4.5 Elever på skoler med en høj andel af ikke-vestlige elever

I de 10 parallelsamfund går en forholdsvis høj andel af eleverne i grundskoler, hvor mange elever har ikke-vestlig oprindelse, jf. figur 4.4. Den højeste andel ses blandt drenge med oprindelse i øvrige ikke-vestlige lande. 80 pct. af disse drenge går på skoler, hvor mindst 25 pct. af eleverne har ikke-vestlig oprindelse. Omvendt er det kun 6 pct. af piger og drenge med dansk oprindelse på landsplan, der går på skoler, hvor mindst 25 pct. af eleverne har ikke-vestlig oprindelse.

Figur 4.4

Andel i skole med mindst 25 pct. ikke-vestlige elever i 2020, 7-15 årige, der gik i skole (mindst 50 elever), fordelt på boligområde, køn og oprindelse, 1. januar 2021 (pct.)

Kilde: Danmarks Statistik og Udlændinge- og Integrationsministeriets egne beregninger.

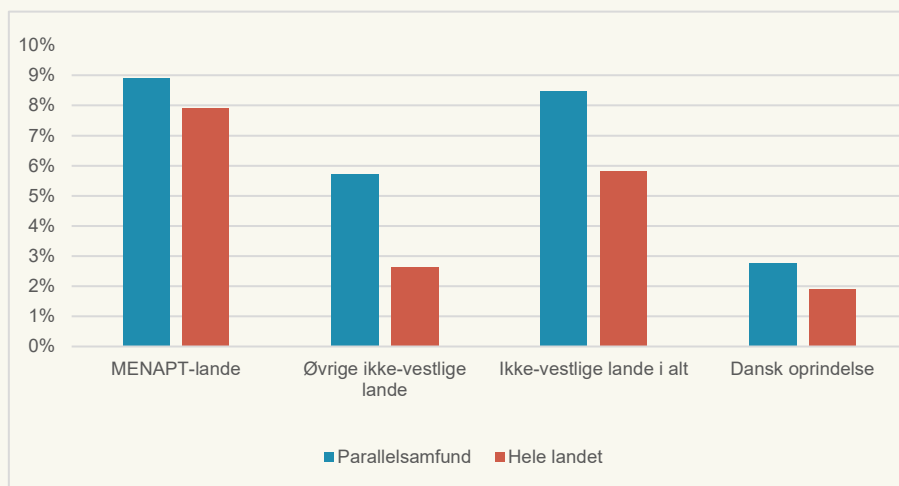
4.6 Kriminalitet

Figur 4.5 viser andelen af mænd, som er dømt for en overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller våbenloven i 2021. Der er ikke vist tal for kvinder, da tallet er meget lavt.

9 pct. af 15-29-årige mænd med oprindelse i MENAPT-landene i de 10 parallelsamfund er dømt for en overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller våbenloven i 2021, mens det er 6 pct. og 3 pct. af hhv. mænd med oprindelse i øvrige ikke-vestlige lande og mænd dansk oprindelse i parallelsamfundene. I landet som helhed er de tilsvarende tal hhv. 8 pct., 3 pct. og 2 pct.

Figur 4.5

Andel 15-29-årige mænd, som er dømt for en overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller våbenloven, fordelt på boligområde og oprindelse, 2021 (pct.)

Anm.: Skalaen på venstre akse er ændret ift. de fleste andre figurer i kapitlet, som går fra 0-100 pct.

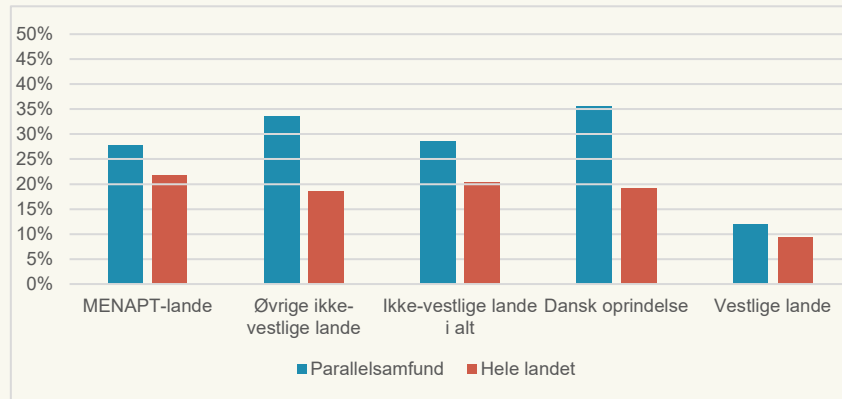
Kilde: Danmarks Statistik og Udlændinge- og Integrationsministeriets egne beregninger..

4.7 Børn med dømte forældre

35 pct. af hjemmeboende børn med dansk oprindelse i de 10 parallelsamfund har mindst én forælder, der er dømt for overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller våbenloven, jf. figur 4.6. For børn med oprindelse i MENAPT-landene er det 28 pct. For børn med oprindelse i øvrige ikke-vestlige lande gælder det 34 pct., mens det gælder for 12 pct. af børnene med vestlig oprindelse. I hele landet er andelen lavere, især blandt børn med dansk oprindelse og børn med oprindelse i øvrige ikke-vestlige lande.

Figur 4.6

Andel 0-15-årige hjemmeboende børn med mindst én forælder, der er dømt for overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller våbenloven, fordelt på boligområde og oprindelse, 2021 (pct.)

Anm.: Skalaen på venstre akse er ændret ift. de fleste andre figurer i kapitlet, som går fra 0-100 pct.

Anm.: Der kan være tale om andre voksne end forældre.

Kilde: Danmarks Statistik og Udlændinge- og Integrationsministeriets egne beregninger

5. Udvikling på børne- og undervisningsområdet

5.1 Baggrund

Dette kapitel redegør for bekæmpelsen af parallelsamfund på børne- og undervisningsområdet. Kapitlet fokuserer på initiativer fra politiske aftaler fra 2018 indeholdende blandt andet bedre fordeling af børn i daginstitutioner, obligatorisk læringstilbud for 1-årige, konsekvent indgriben over for folkeskoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner med vedvarende dårlige resultater, styrket forældreansvar og obligatoriske sprogrøver. Desuden redegøres der for tilbagerulning af aftalen fra 2021 om elevfordeling på de gymnasiale uddannelser.

5.2 Dagtilbudsområdet

5.2.1 Udvikling på området

Bedre fordeling af børn i daginstitutioner¹²

Daginstitutioner med høje andele af børn fra udsatte boligområder

Tabel 5.1 viser en opgørelse over antallet af kommunale og selvejende daginstitutionsenheder fordelt på andel indskrevne børn med bopæl i udsatte boligområder. I alt 12 kommuner har mindst ét udsat boligområde, der har været på listen over udsatte boligområder i alle tre år. I 2021 udgjorde andel indskrevne børn med bopæl i udsatte boligområder mellem 10 og 30 pct. i 23 daginstitutionsenheder, mens andelen i 48 af daginstitutionsenhederne udgjorde mere end 30 pct. Dette er et fald på én institutionsenhed sammenlignet med både 2019 og 2020, jf. tabel 5.1.

¹² Der henvises til afsnit 4.6 i *Redegørelse om parallelsamfund 2021* for mere om aftalen vedrørende bedre fordeling i daginstitutioner.

Tabel 5.1

Antal enheder fordelt på andel indskrevne børn fra udsatte boligområder, ultimo 2019, 2020 og 2021

	2019	2020	2021
Under 10 pct.	1.107	1.115	1.115
10-30 pct.	27	22	23
Over 30 pct.	49	49	48
<i>Heraf med dispensation fra reglerne</i>	-	36	35
I alt	1.183	1.186	1.186

Anm.: Opgørelsen omfatter 12 kommuner med boligområder, der er defineret som udsatte i hele perioden 2019-2021. Opgørelsen dækker over børn, som er indskrevet i kommunale og selvejende daginstitutioner d. 30. september i det pågældende år. Desuden dækker opgørelsen over børn, som er bosat i et udsat boligområde pr. 30. september det pågældende år. En enhed defineret ud fra dennes adresse (vejnavn, husnummer og -bogstav) i den enkelte kommune, hvorfor det samlede antal enheder kan afvige fra antal enheder opgjort af Danmarks Statistik (tabel BOERN4). Det var ikke muligt at få dispensation i 2019.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriets egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

Tabel 5.2 viser de 48 daginstitutionsenheder, som i 2021 havde over 30 pct. børn fra udsatte boligområder, fordelt på andelen af det samlede antal indskrevne børn i daginstitutionsenheden, som udgøres af børn fra udsatte boligområder.

Tabel 5.2

Antal enheder fordelt på andel indskrevne børn fra udsatte boligområder, ultimo 2019, 2020 og 2021

	Andel indskrevne børn fra udsatte boligområder				I alt
	30-50 pct.	50-70 pct.	70-90 pct.	90-100 pct.	
2019	13	18	15	3	49
2020	15	15	14	5	49
2021	20	16	9	3	48

Anm.: Opgørelsen omfatter 12 kommuner med boligområder, der er defineret som udsatte i hele perioden 2019-2021. Opgørelsen dækker over børn, som er indskrevet i kommunale og selvejende daginstitutioner d. 30. september i det pågældende år. Desuden dækker opgørelsen over børn, som er bosat i et udsat boligområde pr. 30. september det pågældende år. En enhed defineret ud fra dennes adresse (vejnavn, husnummer og -bogstav) i den enkelte kommune, hvorfor det samlede antal enheder kan afvige fra antal enheder opgjort af Danmarks Statistik (tabel BOERN4). Det var ikke muligt at få dispensation i 2019.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriets egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

5.3 Undervisningsområdet

5.3.1 Nyt på området

Status på implementering af elevfordelingsaftale

SVM-regeringen har taget initiativ til at tilbagerulle aftalen om elevfordeling fra juni 2021, således kriteriet om forældres indkomst i elevfordelingen på gymnasier ikke længere er gældende. Der skal i stedet fordeles efter transporttid. Regeringen vil gå videre med de tiltag, der sigter efter, at gymnasier i de mindre befolkede områder ikke lukker.

På den baggrund forventes implementeringen af de dele af den nye fordelingsmodel, som skulle modvirke skæv elevsammensætning, ikke at blive implementeret. Regeringen vil i stedet præsentere en ny model, der modvirker en skæv elevsammensætning især i de større byer.

5.3.2 Udvikling på området

Årligt tilsyn med parallelsamfundsproblematikker

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) gennemførte igen i 2022 et tilsyn med parallelsamfundsproblematikker på folkeskoler og ungdomsuddannelser som en del af styrelsens risikobaserede kvalitetstilsyn. 60 folkeskoler, otte gymnasiale afdelinger og én erhvervsuddannelsesinstitution skilte sig i den forbindelse ud på de fastlagte grænseværdier for indikatorerne for parallelsamfundsproblematikker. Efter nærmere analyse og anmodning om redegørelser fra kommuner og institutioner samt møder med alle relevante kommuner på folkeskoleområdet udtog styrelsen i sommeren 2022 tre folkeskoler til tilsyn. Alle skoler og institutioner udtaget til tilsyn tilbydes rådgivningsforløb, jf. næste afsnit. Næste runde af styrelsens tilsyn med parallelsamfundsproblematikker er igangsat ultimo 2022 med henblik på forventet udtagelse af skoler, afdelinger og institutioner til tilsyn i 1. halvår 2023.

Styrket forældreansvar

Tilfælde af ulovligt fravær over 15 pct.

Antal elever i folkeskolen med ulovligt fravær på mindst 15 pct. er lavere i skoleåret 2021/22 end i skoleåret 2020/21 for tre ud af fire kvartaler. Samlet set for skoleåret er der også færre elever, der har haft 15 pct. eller mere ulovligt fravær, jf. tabel 5.3. Niveaueet er dermed fortsat væsentligt lavere end for skoleårene 2017/18 og 2018/19.

Tabel 5.3

Antal elever med ulovligt fravær over 15 pct., 2017/18-2021/22

Skoleår	3. kvartal	4. kvartal	1. kvartal	2. kvartal	Samlet antal unikke elever med ulovligt fravær	Samlet antal unikke elever
2017/18	3.937	4.783	6.905	6.674	14.309	508.621
2018/19	3.779	4.178	5.997	6.326	12.789	503.970
2019/20	2.901	3.065	2.602	6.057	10.687	514.454
2020/21	2.971	3.753	5.307	4.066	10.639	502.845
2021/22	2.616	3.636	4.344	4.371	9.506	501.168

Anm.: Data er opgjort for folkeskoler og dækker elever i årgangsdelte normalklasser og specialklasser. Antal elever med 15 pct. ulovlig fravær eller mere er udregnet pba. elevens samlede antal ulovlige fraværsdage i perioden divideret med samlede antal skoledage i perioden.

Fra 1. kvartal 2020 frem til 2. kvartal 2021 kan COVID-19 have haft betydning for såvel registrering af elevfravær som faktisk elevfravær grundet hjemsendelser af landets skoleelever. Elevfraværet i denne periode bør derfor tolkes med forbehold herfor.

Det samlede antal unikke elever med ulovligt fravær i skoleåret er mindre end summen på tværs af skoleårets fire kvartaler. Det skyldes, at samme elev kan gå igen i flere kvartaler.

Kilde: Folkeskolernes indberetning af elevfravær til Styrelsen for It og Læring.

Evaluerings- og styrket forældreansvar

Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (VIVE) har i perioden 2020-2022 gennemført en evaluering af loven om styrket forældreansvar. Evalueringen er bl.a. baseret på fraværdata fra 48 kommuner og skal ses i lyset af, at loven blev implementeret og evalueret under COVID-19, samt at implementeringen af loven har været i gang i relativt kort tid.

Evalueringen viser, at der er sket et fald i elevernes ulovlige og samlede fravær, samt et fald i andelen af elever med over 15 pct. ulovligt fravær. Reduktionen påbegyndtes skoleåret inden lovens ikrafttræden og kan dermed ikke alene tilskrives loven. Der er kommunale forskelle på forekomsten af elever med højt ulovligt fravær, men disse forskelle synes mindre efter lovens og bekendtgørelsens ikrafttræden. Generelt befinder elever med højt ulovligt fravær sig i udsatte positioner og har komplekse udfordringer. Der er tillige en tendens til, at det er forældre i udsatte positioner, der hyppigst får frataget børneydelsen.

Evalueringen viser endvidere, at loven har afledte virkninger ift. forældresamarbejdet. Loven har foranlediget øget bevidsthed hos forældre om, at fravær er uhensigtsmæssig, og forældre kommunikerer i øget omfang til skolerne om årsagen til fravær. Således orienterer forældrene i højere grad skolen, hvis deres børn er syge eller af andre årsager er fraværende, hvormed fraværet registreres som sygefravær eller ekstraordinær frihed frem for ulovligt fravær. Men loven udfordrer også skolernes og kommunernes relation til familierne. Evalueringen viser derudover, at kommunerne i begrænset omfang fratager børne- og ungeydelsen, selvom en elev har for højt ulovligt fravær. Dette skyldes, at det, med udgangspunkt i service-loven, vurderes, at der er undskyldelige omstændigheder tilstede for elevens fravær. Der er variationer over tid i antallet af klager over fratagelse af børneydelse, og få får medhold i deres klage.

Endelig viser evalueringen, at selvom loven og bekendtgørelsen har medvirket til øget systematik i skolernes fraværsregistrering og håndtering af ulovligt fravær, er der store forskelle i registreringspraksisser med forskellige konsekvenser for forældre og elever til følge. Loven om styrket forældreansvar medfører desuden, hvad der på skoler og i kommuner opleves som et stort administrativt merarbejde.

Den planlagte lovrevision af styrket forældreansvar forventes udskudt til folketingsåret 2023/24.

Obligatoriske sprogprøver

Gennemførelse af sprogprøver i skoleåret 2021/22

For skoleåret 2021/22 er der indberettet oplysninger om obligatoriske sprogprøver fra 24 skoler¹³. På disse skoler aflagde 1.077 elever på tværs af alle klassetrin ét eller flere sprogprøveforsøg. De 24 skoler omfatter 19 folkeskoler og fem fri- og privatskoler. Ud af disse gennemførte 23 skoler også obligatoriske sprogprøver i skoleåret 2020/21, mens den sidste skole også afholdte i 2019/20.

Da der er forskel på årsagen til aflæggelse af sprogprøve i henholdsvis børnehaveklasse og 1.-9. klasse, præsenteres tallene særskilt for børnehaveklasse og dernæst for 1.-9. klasse. I børnehaveklassen blev 90 pct. af de 821 elever, som aflagde mindst ét sprogprøveforsøg, vurderet sprogpåre i løbet af skoleåret, *jf. tabel 5.4*.

Tabel 5.4

Oversigt over antal (andel) prøver, elever, sprogpåre elever, oprykkere og omgængere for børnehaveklassen, 2019/20-2021/22

Skoleår	Antal sprogprøveforsøg	Antal elever med min. et sprogprøveforsøg	Antal elever vurderet sprogpåre	Antal elever, der rykkede op	Antal elever, der gik om
2019/20	1.608	1.133	1.009 (89 pct.)	1.086 (96 pct.)	47 (4 pct.)
2020/21	1.272	863	777 (90 pct.)	823 (95 pct.)	40 (5 pct.)
2021/22	1.126	821	742 (90 pct.)	787 (96 pct.)	34 (4 pct.)

Anm.: Antal elever i børnehaveklassen, der rykkede op, og antal elever, der gik om, summerer til antal elever i alt, der tog sprogprøver. Der er tre elever, som er vurderet sprogpåre, men som er omgængere i skoleåret 2022/23

Kilde: Styrelsen for It og Læring.

Eleverne i børnehaveklassen har tre obligatoriske prøveforsøg og et fjerde frivilligt forsøg til at blive vurderet sprogpåre ved sprogprøven inden påbegyndelse af 1. klasse. Vurderes en

¹³ Fra og med skoleåret 2019/20 er der indført obligatoriske sprogprøver på grundskoler (og afdelinger heraf), hvor mere end 30 pct. af eleverne er bosat i boligområder, der inden for de seneste tre år har været på Indenrigs- og Boligministeriets liste over udsatte boligområder.

elev sprogpåbegyndelse ved et forsøg, skal eleven ikke gennemføre yderligere forsøg. Hvis en elev i børnehaveklassen ikke vurderes sprogpåbegyndelse ved et sprogpåbegyndelsesforsøg, skal eleven deltage i det efterfølgende forsøg¹⁴. Vurderes eleven ikke sprogpåbegyndelse ved det tredje obligatoriske eller fjerde frivillige sprogpåbegyndelsesforsøg, skal eleven som udgangspunkt igen undervises i børnehaveklassen i det efterfølgende skoleår. Af de 821 elever, der har gennemført mindst et sprogpåbegyndelsesforsøg i børnehaveklassen, blev 76 pct. vurderet sprogpåbegyndelse efter første forsøg, *jf. tabel 5.5*.

Tabel 5.5

Antal (andel) sprogpåbegyndelse og ikke-sprogpåbegyndelse elever fordelt på sprogpåbegyndelsesforsøg samt antal afholdte sprogpåbegyndelsesprøver i børnehaveklassen, 2021/22

Sprogpåbegyndelsesforsøg	Første forsøg	Andet forsøg	Tredje forsøg	Fjerde forsøg (frivilligt)
Antal sprogpåbegyndelse	626 (76 pct.)	59 (7 pct.)	44 (5 pct.)	13 (2 pct.)
Antal ikke-sprogpåbegyndelse	195 (24 pct.)	131 (16 pct.)	51 (6 pct.)	7 (1 pct.)
Antal afholdte sprogpåbegyndelsesprøver	821	190	95	20

Anm.: Andel sprogpåbegyndelse og ikke-sprogpåbegyndelse elever er udregnet ud af det samlede antal elever i børnehaveklassen, som har taget mindst et sprogpåbegyndelsesforsøg i skoleåret 2021/22 (dvs. 821 elever). Det samlede antal elever, der blev vurderet sprogpåbegyndelse ved første, andet, tredje eller fjerde forsøg, udgør 742 elever i skoleåret 2021/22 svarende til 90 pct. af alle elever med mindst et sprogpåbegyndelsesforsøg.

Kilde: Styrelsen for It og Læring

I 1.-9. klasse blev 93 pct. af de 256 elever, som aflagde mindst ét sprogpåbegyndelsesforsøg, vurderet sprogpåbegyndelse i løbet af skoleåret, *jf. tabel 5.6*. 95 pct. af eleverne, der tog mindst ét sprogpåbegyndelsesforsøg, er rykket et klassetrin op.

Tabel 5.6

Oversigt over antal (andel) prøver, elever, sprogpåbegyndelse, oprykkere og omgængere på 1.-9. klassetrin, 2019/20-2021/22

Skoleår	Sprogpåbegyndelsesforsøg	Antal elever med min. ét sprogpåbegyndelsesforsøg	Antal elever vurderet sprogpåbegyndelse	Antal elever, der rykkede op	Antal elever, der gik om
2019/20	1.066	760	634 (83 pct.)	756 (99 pct.)	4 (1 pct.)
2020/21	878	564	477 (85 pct.)	556 (99 pct.)	8 (1 pct.)
2021/22	410	256	237 (93 pct.)	242 (95 pct.)	14 (5 pct.)

¹⁴ Derudover skal skolen iværksætte en række understøttende indsatser (sprogstimuleringsforløb og forældreinddragelse) forud for det næste sprogpåbegyndelsesforsøg.

Anm.: Antal elever i 1.-9. klasse, der rykkede op, og antal elever, der gik om, summerer til antal elever i alt, der tog sprogpøver.

Kilde: Styrelsen for It og Læring

Omfattede elever i 1.-9. klasse¹⁵ har fire obligatoriske sprogprøveforsøg til at blive vurderet sprogpørat inden påbegyndelse af næste klassetrin. Vurderes eleven sprogpørat ved et sprogprøveforsøg, skal eleven ikke gennemføre yderligere sprogprøveforsøg¹⁶. Af de 256 elever, der har gennemført mindst et sprogprøveforsøg i 1.-9. klasse, blev 68 pct. vurderet sprogpørate efter første forsøg, *jf. tabel 5.7.*

Tabel 5.7

Antal (andel) sprogpørate og ikke-sprogpørate elever fordelt på sprogprøveforsøg og klassetrin på 1.-9. klassetrin, 2021/22

Klassetrin		Første forsøg	Andet forsøg	Tredje forsøg	Fjerde forsøg
1.-3. kl.	Antal sprogpørate	7	*	*	*
	Antal ikke-sprogpørate	5	*	*	*
4.-6. kl.	Antal sprogpørate	121	25	10	5
	Antal ikke-sprogpørate	54	29	19	14
7.-9. kl.	Antal sprogpørate	45	11	5	3
	Antal ikke-sprogpørate	24	13	8	5
Antal sprogpørate elever i alt		173 (68 pct.)	40 (16 pct.)	15 (6 pct.)	9 (4 pct.)
Antal ikke-sprogpørate elever i alt		83 (32 pct.)	43 (17 pct.)	28 (11 pct.)	19 (7 pct.)

Anm.: Ved sprogprøveforsøg 2, 3 og 4 er der på visse klassetrin færre end tre elever, som er vurderet sprogpørate, hvorfor antal sprogpørate ikke er fordelt på de enkelte klassetrin af hensyn til diskretionering. Det samlede antal elever, der blev vurderet sprogpørate ved første, andet, tredje eller fjerde forsøg, udgør 237 elever i skoleåret 2021/2022 svarende til 93 pct. af alle elever med mindst et sprogprøveforsøg.

Kilde: Styrelsen for It og Læring.

Over de tre skoleår er der færre skoler, som gennemfører obligatoriske sprogprøver. Dette skal ses i sammenhæng med, at der i 2019/20 var 40 skoler på den vejledende liste over skoler, som skulle afholde sprogprøver, mens der i 2021/22 var 25 skoler på den vejledende liste. Ud af de 25 skoler er der fire skoler, som ikke har levet op til kravet om obligatoriske

¹⁵ En elev i 1.-9. klasse skal vurderes sprogpørat ved den obligatoriske sprogprøve, enten hvis skolelederen vurderer, at eleven ikke længere har behov for at modtage undervisning i "Dansk som andetsprog – supplerende" eller inden udgangen af det fjerde skoleår, hvor eleven har modtaget undervisning i "Dansk som andetsprog – supplerende". Dette eventuelt efter først at have modtaget basisundervisning i dansk som andetsprog i to år.

¹⁶ Vurderes eleven ikke sprogpørat efter fjerde sprogprøveforsøg, skal eleven undervises på det pågældende klassetrin igen i det efterfølgende skoleår og fortsætte med at modtage undervisning i "Dansk som andetsprog – supplerende".

sprogprøver. Der er samtidig tre skoler, som ikke fremgår af den vejledende liste, som har afholdt sprogprøver.

Andelen af elever, der vurderes sprogpåret, og andelen af elever, der rykker et klassetrin op i skoleåret 2021/22, er på niveau med tidligere skoleår for elever i børnehaveklassen *jf. tabel 5.4*. Andelen af elever, der vurderes sprogpåret på 1.-9. klassetrin, er steget i skoleåret 2021/22 sammenlignet med både 2019/20 og 2020/21, *jf. tabel 5.6*.

Evaluerings af obligatoriske sprogprøver

TrygFondens Børneforskningscenter (Aarhus Universitet) har i samarbejde med Epinion i perioden 2020-2022 gennemført en evaluering af de obligatoriske sprogprøver. Evalueringen er bl.a. baseret på resultater af sprogprøverne i de pågældende år, casestudier på syv skoler omfattet af sprogprøverne samt bedømmelser af videoptagne sprogprøveforsøg. Evalueringen skal ses i lyset af, at loven blev implementeret og evalueret under COVID-19, samt at implementeringen af loven har været i gang i relativt kort tid.

Evalueringen viser, at sprogprøverne ikke har nogen dokumenteret gavnlig effekt på elevernes sproglige udvikling og trivsel. Dette forklares med, at der er for stor valgfrihed i gennemførelsen af sprogprøverne, samt at børnehaveklassens rundkredsformat medfører, at prøverne ikke bliver gennemført og vurderet ensartet og korrekt. Ifølge evalueringen er konsekvensen, at der ikke er sikkerhed for, at elever med samme sproglige kompetencer opnår samme resultat i sprogprøven. Endvidere viser evalueringen, at skolernes sprogstimuleringsindsats ikke foregår tilstrækkeligt målrettet eller systematisk, samt at det, at elever risikerer at skulle gå et klassetrin om, hvis de ikke vurderes sprogpåret, betyder, at særligt 1.-9. klasseelevernes trivsel og forældresamarbejdet påvirkes negativt. Endelig viser evalueringen, at sprogprøverne har bidraget til, at de pågældende skoler har fået større fokus på elevernes sproglige udvikling.

Den planlagte revision af de obligatoriske sprogprøver forventes udskudt til folketingsåret 2023/24.

6. Udvikling på Justitsministeriets område

Kapitlet har til formål at give en status på de indsatser, der er iværksat på Justitsministeriets område i forbindelse med den tidligere VLAK-regerings udspil "Et Danmark uden parallelsamfund" fra marts 2018. Kapitlet giver derudover et indblik i udvalgte initiativer i flerårssaftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023, som bl.a. er relevante i forhold til indsatsen for at forebygge og nedbryde parallelsamfund.

6.1 En status på tidligere iværksatte initiativer

I det følgende gives en status på de initiativer på Justitsministeriets område, som udspringer af VLAK-regeringens udspil "Et Danmark uden parallelsamfund" fra marts 2018. Det drejer sig om følgende initiativer:

- Hårdere kurs over for vold i hjemmet.
- Styrket politiindsats i særligt udsatte boligområder.
- Højere straffe i bestemte områder (skærpet straf-zone).
- Skærpet straf for ledende medarbejderes pligtforsømmelse i offentlig tjeneste eller hverv.
- Kriminalisering af genopdragelsesrejser, der bringer barnets sundhed eller udvikling i alvorlig fare.

For en nærmere beskrivelse af de enkelte initiativers indhold og regelgrundlag henvises der til pkt. 5.2. i parallelsamfundsredegørelsen fra 2021.

6.1.1 Hårdere kurs over for vold i hjemmet

Med en lovændring fra 2018 blev straffen for gentagen simpel vold i nære relationer skærpet ved at indsætte en ny bestemmelse i straffelovens § 244, stk. 2.

Det fremgår af parallelsamfundsredegørelsen fra 2022, at der er rejst tiltale eller indsendt retsmødebegæring (fordi det blev vurderet, at sagen kunne afgøres som en tilståelsessag) for overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 2, i 283 sager, siden bestemmelsen trådte i kraft den 1. juli 2018.

En ny opgørelse fra landets politikredse viser, at der siden sidste år er rejst tiltale eller sendt en retsmødebegæring til retten for overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 2, i 90 sager. Det vil sige, at der i alt er rejst tiltale eller sendt en retsmødebegæring i retten for overtrædelse af

straffelovens § 244, stk. 2, i 373 sager, siden bestemmelsen trådte i kraft. Tre af sagerne er dog efterfølgende blevet trukket tilbage fra retten og påtaleopgivet.

Statsadvokaten i København har oplyst, at statsadvokaten har kendskab til 14 sager, som er endeligt afgjort af Østre Landsret, siden bestemmelsen trådte i kraft den 1. juli 2018. I 10 sager skete der hel eller delvis domfældelse for overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 2, i tre sager henførtes forholdene til straffelovens § 244, stk. 1, og i den sidste sag skete der frifindelse. Derudover har statsadvokaten kendskab til syv verserende ankesager, som afventer hovedforhandling, og hvor landsretten skal tage stilling til straffelovens § 244, stk. 2.

Statsadvokaten i Viborg har oplyst, at statsadvokaten har kendskab til 21 ankesager, som vedrører straffelovens § 244, stk. 2. Tre sager er fortsat verserende, mens de 18 øvrige sager er endeligt afgjort, to sager ved ankefrafald og 16 sager af landsretten, herunder én sag, hvor byrettens frifindelse for § 244, stk. 2, ikke var omfattet af anken. Det bemærkes, at anklagemyndigheden i én af sagerne for landsretten berigtigede tiltalen, således at forholdene i stedet blev henført under straffelovens § 244, stk. 1.

Det bemærkes, at opgørelserne af antallet af sager er forbundet med en vis usikkerhed, idet tallene beror på manuelle søgninger i politiets systemer og på embedernes umiddelbare kendskab til relevante sager.

For en gennemgang af retspraksis vedrørende straffelovens § 244, stk. 2, henvises til pkt. 5.3.1. i parallelsamfundsredøgørelsen fra 2020.

6.1.2 Styrket politiindsats i særligt udsatte boligområder

Politiet har siden 2011 årligt udpeget særligt udsatte boligområder (SUB-områder) ud fra en politifaglig vurdering af, hvilke boligområder, der er mest belastede af kriminalitet, uorden og/eller utryghedsskabende adfærd.

I 2022 har politiet udpeget 17 SUB-områder, hvilket er ét mindre end i 2021, hvor der var udpeget 18 SUB-områder.

Som led i aftalen om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 (flerårsaftalen) er det besluttet, at der skal gennemføres en markant reduktion og reform af Rigspolitiet med henblik på styrkelse af det lokale politiarbejde i politikredsene, hvilket også skal give de lokale politidirektører et større ansvar for de ledelsesmæssige prioriteringer samt opgaveløsningen og realiseringen af politiets mål. Forligskredsen er således bl.a. blevet enige om, at der ikke længere skal være måltal for, hvor ofte politiet skal anvende mobile politistationer.

I den seneste tryghedsundersøgelse fra Justitsministeriet, som vedrører 2021, angiver 70 pct. af borgerne i SUB-områderne, at de grundlæggende føler sig trygge i deres nabolag sammenlignet med 88 pct. af borgerne i resten af Danmark. Det er desuden en større andel af borgerne i SUB-områderne end i resten af Danmark, der føler sig utrygge på bestemte typer af steder i deres nabolag, bl.a. på gaden, på stier, på pladser og torve samt i grønne om-

råder, parker og på legepladser. Samtidig er det en større andel af borgerne i SUB-områderne end i resten af Danmark, der angiver, at de har oplevet bl.a. rocker- og bandeaktivitet, personfarlig kriminalitet og grupper af børn og unge, der hænger ud, i nabolaget.

Politikredsene har fokus på de særlige problemstillinger, der knytter sig til SUB-områder, og håndteringen af disse udfordringer indgår i politikredsenes prioriteringer. Der er store variationer i de udpegede SUB-områder i forhold til problemernes karakter og udvikling, og derfor er politiets indsatser tilpasset, således at de adresserer områdernes individuelle udfordringer i forhold til f.eks. tryghed, kriminalitet og/eller utryghedsskabende hændelser.

Politikredsene har en bred vifte af indsatser i SUB-områderne. Lokalpolitiets indsatser i SUB-områderne hviler i udgangspunktet på principperne fra "community policing", hvilket vil sige, at indsatserne har et særligt fokus på synlighed og tilgængelighed, samarbejde med borgere, foreninger og professionelle aktører, samt at de tager afsæt i en såkaldt problemorienteret tilgang, hvor en dybere forståelse af problemet går forud for valget af indsats.

Ud over et velfungerende lokalpoliti, er et stærkt tværsektorielt samarbejde et centralt element i den forebyggende indsats i SUB-områder. De primære samarbejdspartnere er politiet og kommunen (SSP-samarbejdet dækker således også alle SUB-områder), men derudover er der samarbejdsflader til bl.a. boligorganisationer, frivillige foreninger (såsom sportsklubber) og det lokale erhvervsliv. Desuden er der i nogle SUB-områder også eksempler på indsatser med et særligt fokus på beboerinddragelse.

Politikredsene har særligt fokus på indsatser rettet mod bekæmpelse af rockere og bander og den organiserede kriminalitet i SUB-områderne. Der er derfor bl.a. fokus på anvendelse af zone- og opholdsforbud som et værktøj i den tryghedsskabende og forebyggende indsats. Derudover er der også indsatser rettet mod banderekuttering, f.eks. ved at politiet gennemfører præventive samtaler med unge, der potentielt er i risiko for rekruttering til organiseret kriminalitet. Endvidere er der også forebyggende indsatser med fokus på unge, der har udvist risikoadfærd.

Der arbejdes målrettet med den nære forebyggelse og synlighed i områderne, bl.a. ved at færdes til fods og på cykel, ligesom der anvendes mobile politistationer.

6.1.3 Højere straffe i bestemte områder (skærpet straf-zone)

Der har i 2022 været etableret tre strafskærpselszoner. Der er i 2022 rejst syv sigtelser for strafbare forhold begået i en strafskærpselszone.

6.1.4 Skærpet straf for ledende medarbejderes pligtforsømmelse i offentlig tjeneste eller hverv

Politiets Sagsstyringssystem (POLSAS) indeholder ikke en gerningskode, som alene omhandler straffelovens § 156, stk. 2, eller § 157, stk. 2, og derfor er det ikke ved elektronisk datatræk muligt at indhente oplysninger om antallet af straffesager, hvor bestemmelserne er anvendt.

POLSAS indeholder imidlertid en gerningskode (70591), som omhandler både straffelovens § 156, stk. 1, og stk. 2, samt en gerningskode (70595), som omhandler både straffelovens § 157, stk. 1, og stk. 2. Rigsadvokaten har på den baggrund ved elektronisk datatræk indhentet oplysninger om antallet af sager registreret med disse gerningskoder med gerningstidspunkt fra 2019 til og med 2022.

Af tabel 6.1. fremgår antallet af fældende afgørelser vedrørende overtrædelse af straffelovens § 156 og § 157 med gerningstidspunkt fra 2019 til og med 2022:

Tabel 6.1

Antal fældende afgørelser vedrørende overtrædelse af straffelovens § 156 og § 157 i 2019-2022

Paragraf	Gerningskode	Gerningstekst	2019	2020	2021	2022
§ 156	70591	Pligtforsømmelse i offentligt hverv	0	3	1	0
§ 157	70595	Skødesløshed i offentligt hverv	8	6	5	1

Anm.: Opgørelserne er baseret på tal fra POLSAS. Opgørelserne er derfor behæftet med en vis usikkerhed, da POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistik-system. Det skal bemærkes, at opgørelsen er baseret på dynamiske data, hvilket betyder, at opgørelsen ikke er endelig. Således vil der kunne ske ændringer afhængigt af tidspunktet for udtrækket af oplysningerne i opgørelsen, idet der f.eks. kan forekomme efterregistreringer. Én sag er i tabellen defineret som ét forhold, som er opgjort efter, hvor mange personer pr. journalnummer, der er blevet dømt. Opgørelserne er periodiseret efter gerningstidspunktet. I de tilfælde hvor gerningen strækker sig over en periode, er anvendt gerningens slutdato. Data er opdateret den 14. januar 2023

Kilde: Rigspolitiet.

6.1.5 Kriminalisering af genopdragelsesrejser, der bringer barnets sundhed eller udvikling i fare

Rigsadvokaten har i en Rigsadvokatmeddelelse fastsat retningslinjer for anklagemyndighedens behandling af sager om udlandsophold, som bringer et barns sundhed eller udvikling i alvorlig fare, jf. straffelovens § 215 a. I retningslinjerne beskrives, hvilke forhold og overvejelser anklagemyndigheden skal være opmærksom på ved behandlingen af sådanne sager, herunder hvilke forhold, der har betydning for straffastsættelsen.

Af tabel 6.2. fremgår antallet af sigtelser, tiltaler og fældende afgørelser for overtrædelse af straffelovens § 215 a i 2019-2022:

Tabel 6.2

Antal sigtelser, tiltaler og fældende afgørelser for overtrædelse af straffelovens § 215 a i 2019-2022

Antal sigtelser

Paragraf	Gerningskode	Gerningstekst	2019	2020	2021	2022
§ 215 a	72153	Bortsendelse af barn til udlandet, fare for sundhed/udvikling	7	1	2	4

Antal tiltaler

Paragraf	Gerningskode	Gerningstekst	2019	2020	2021	2022
§ 215 a	72153	Bortsendelse af barn til udlandet, fare for sundhed/udvikling	1	5	2	2

Antal fældende afgørelser

Paragraf	Gerningskode	Gerningstekst	2019	2020	2021	2022
§ 215 a	72153	Bortsendelse af barn til udlandet, fare for sundhed/udvikling	0	2	0	2

Anm.: Det fremgår af tabellen, at der på tidspunktet for datatrækket er rejst 14 sigtelser, og at ti af disse sigtelser har ført til tiltalerejsning, hvoraf fire tiltaler har ført til en fældende afgørelse. De resterende tiltaler er i fire tilfælde afgjort med en frifindelse og to tiltaler er fortsat verserende. Tre af sigtelserne er påtaleopgi- vet, og den sidste sigtelse er fortsat verserende. Opgørelserne er baseret på tal fra POLSAS. Opgørelserne er derfor behæftet med en vis usikkerhed, da POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistiksystem. Det skal bemærkes, at opgørelsen er baseret på dynamiske data, hvilket betyder, at opgørelsen ikke er endelig. Således vil der kunne ske ændringer afhængigt af tidspunktet for udtrækket af oplysningerne i opgørelsen, idet der f.eks. kan forekomme efterregistreringer. Sigtelser, tiltaler og afgørelser er opgjort efter antal forhold og er opgjort efter hhv. sigtelsesår, tiltaleår og afgørelsesår. Det vil sige, hvor mange personer pr. journalnummer, der er blevet sigtet, tiltalt og afgjort. Data er opdateret den 14. januar 2023

6.2 Nye initiativer i flerårsaftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023

6.2.1 Det lokale politi styrkes

Med flerårsaftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 har aftaleparterne besluttet, at politikredsene skal tilføres ekstra ressourcer, og at politiet skal bringes tættere på borgerne. Politiet skal være nærværende og langt mere til stede lokalt.

Det fremgår således af flerårsaftalen, at politiets ressourcer og kompetencer i højere grad skal anvendes tæt på borgerne i politikredsene, og at det lokale handlerum til at træffe beslutninger tættere på borgerne skal styrkes. Med aftalen gennemføres bl.a. en nærhedsreform af politiet, der styrker politiets tilstedeværelse i hele Danmark med bl.a. 20 nye nærpoliit-enheder, 110 ekstra lokalbetjente frem mod 2023 og flere beredskabspatruljer i form af ca. 100 ekstra patruljevagter á 8 timer om ugen. De ekstra patruljer gør det bl.a. muligt for politiet

at være til stede i aften- og nattetimerne på tidspunkter, hvor det lokale politi vurderer, at behovet er størst for at sikre den bedst mulige borgerbetjening og hurtig tilstedeværelse.

Alle de 20 nye nærpoltienheder er etableret i 2022. Den sidste nærpoltienhed blev åbnet i august 2022. Fire af disse nye nærpoltienheder er på nuværende tidspunkt placeret i tilknytning til et SUB-område.

Med flerårsaftalen vil politiets indsats fremadrettet i endnu højere grad kunne tilpasses de specifikke behov i de enkelte særligt udsatte boligområder, således at indsatserne adresserer områdernes individuelle udfordringer i forhold til f.eks. utryghed og kriminalitet.

6.2.2 Indsatsen over for ofre for bl.a. vold i nære relationer og æresrelaterede forbrydelser styrkes, og sagsbehandlingen af sagerne får et løft

Med flerårsaftalen er det besluttet, at der skal ske en styrkelse af indsatsen over for ofre for bl.a. vold i nære relationer og æresrelaterede forbrydelser, ligesom sagsbehandlingen af disse sager skal løftes.

Som et af initiativerne er der i alle landets politikredse blevet oprettet specialiserede teams med dedikerede og specialuddannede nøglepersoner, der skal løfte behandlingen af bl.a. sager om vold i nære relationer og æresrelaterede forbrydelser. Nøglepersonerne skal tilføre viden om bl.a. disse sagstyper, ligesom de skal understøtte efterforskere og forebyggelsesmedarbejdere og forbedre sagsgangene i politikredsene. Nøglepersonerne varetager ligeledes en vejledende funktion i forhold til ofre og gerningspersoner, bl.a. med henblik på at der ydes den rette hjælp, og at der i fornødent omfang sker henvisning til eksterne hjælpeorganisationer eller andre offentlige instanser, herunder socialforvaltningen.

Endvidere er der med flerårsaftalen etableret en it-understøttet løsning i politiet, der muliggør en løbende og systematisk fremsøgning og visitering af sager om vold i nære relationer, stalking og æresrelaterede forbrydelser.

